

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/22/2024
Identifikačné číslo spisu:	7119010221
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Klemanič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7119010221.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Klemaniča a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Patrika Príbělského, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom 18. júna 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej W. D., pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 2, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvinenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6To/34/2021, z 22. marca 2022

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej W. D. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 6T/10/2019, z 26. mája 2021, bola obvinená W. D. uznaná za vinnú zo spáchania prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 2, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, s použitím § 138 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustila na skutkovom základe, že:

„po dlhší čas, najmenej od 01.05.2003 (po uplynutí lehoty výpovede z nájmu) protiprávne do súčasnosti, bez právneho titulu, užíva nebytové priestory nachádzajúce sa v X. na ul. G. Č.. XX, pozostávajúce z 22 m² v suteréne a 57,53m² na prízemí, ktorého vlastníkom je mesto X., W. Y. XX/A, XXX XX X.Z. a správcom na základe zmluvy o výkone správy č. XXXX/XXXX je Bytový podnik mesta X., s. r. o., so sídlom H.É. Q. XX, X., IČO: XXXXXXXXX, ktorému neuhrádza náklady spojené s užívaním uvedených nebytových priestorov a aj napriek rozsudku Okresného súdu Košice I, zo dňa 12.05.2005, sp. zn. 17C/98/2003-37, právoplatnosť a vykonateľnosť 02.02.2006, ktorým rozhodol, že odporkyňa je povinná vypratať prenajaté nebytové priestory v suteréne objektu na ul. G.G. Č.. XX T. X. v celkovej výmere 22 m², ktoré sú vo vlastníctve mesta X. a sú vedené na katastrálnom úrade v X., Správe katastra X. Z., katastrálne územie Y. J., a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a taktiež aj napriek rozsudku Okresného súdu Košice I, zo dňa 26.03.2014, sp. zn. 13C/208/2003-284, právoplatnosť a vykonateľnosť 10.12.2015, ktorým rozhodol, že odporkyňa je povinná vypratať nebytový priestor nachádzajúci sa na prízemí domu, súp. č. XXX, na ul. G.G. Č.. XX T. X., postaveného na parcele č. XXX, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXXX pre okres X. Z., K. X. - Y. J., kat. územie Y. J., vo výmere 57,53 m² a odovzdať ho navrhovateľovi Bytovému podniku mesta X.,

s. r. o., H. Q.U. XX, X., IČO: XXXXXXXXX do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom k odovzdaniu nebytových priestorov doposiaľ nedošlo.“

Za to jej bol uložený podľa § 218 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona pri nezistení žiadnej poľahčujúcej okolnosti § 36 Trestného zákona a neprihliadnutia na prítiažujúcu okolnosť § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka s tým, že podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona jej súd výkon trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu vo výmere 1 (jedného) roka. Zároveň podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona jej uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze vystať sa z nebytových priestorov nachádzajúcich sa v X.Z. Q. I.. G. Č.. XX, pozostávajúce z 22 m² v suteréne a 57,53 m² na prízemí, ktoré neoprávnene užíva.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd rozhodujúci na podklade odvolaní podaných obvinenou a poškodeným, rozhodol uznesením, sp. zn. 6To/34/2021, z 22. marca 2022 tak, že odvolanie obvinenej podľa § 319 Trestného poriadku zamietol a odvolanie poškodeného (Bytový podnik mesta X., s. r. o.) podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Obvinená W. D. podala prostredníctvom obhajcu proti uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku [bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa].

V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku obvinená poukázala na predposledný odsek uznesenia Mestského súdu Košice, sp. zn. 5Nt/12/2023, z 28. augusta 2023, ktorým bolo podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietnuté povolenie obnovy v dovolaní napadnutom konaní, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku. Konkrétne uviedla: „Možno pripustiť, že súd s porozumením vníma úsilie odsúdenej vyvinúť sa z trestnej zodpovednosti v predmetnej veci, najmä s poukazom na sporne uloženú povinnosť spočívajúcu v príkaze vystať sa z predmetných priestorov, ktorá jej bola uložená v zmysle § 51 ods. 4 písm. c) Tr. zákona, hoci súd pri ukladaní trestu postupoval podľa § 49, resp. 50 Tr. zákona, kde je ale takýto postup podľa § 50 ods. 2 Tr. zákona vylúčený. Uvedená skutočnosť však nie je novou skutočnosťou a bola daná už v čase prejednávania a rozhodovania ako na prvostupňovom, tak aj na odvolacom súde, a teda nemôže byť predmetom obnovy konania, ale len prípadne dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) Tr. poriadku.

Odsúdená na základe vyššie uvedeného, žiada, aby dovolací súd - Najvyšší súd SR - vyššie citované súdne rozhodnutia - t. j. Rozsudok Okresného súdu Košice I, zo dňa 26.05.2021, sp. zn. 6T/10/2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 22.03.2022, sp. zn. 6To/34/2021 v spojení s Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa 08.11.2022, sp. zn. 6T/10/2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 17.01.2023, sp. zn. 6Tos/106/2022 - v napadnutej časti zrušil, a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odsúdená zároveň žiada o odklad vykonateľnosti Rozsudku Okresného súdu Košice I, zo dňa 26.05.2021, sp. zn. 6T/10/2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 22.03.2022, sp. zn. 6To/34/2021 v spojení s Uznesením Okresného súdu Košice I, zo dňa 08.11.2022, sp. zn. 6T/10/2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.01.2023, sp. zn. 6Tos/106/2022, v dovolaní napadnutej časti.“

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka, a síce nasledovne: „Súd I. stupňa uznal svoje pochybenie pri ukladaní povinnosti a následné porušenie povinnosti zo strany odsúdenej neposúdil ako dôvod na neosvedčenie sa odsúdenej v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia. Mestský súd Košice uznesením, sp. zn. 6T/10/2019, z 24.01.2024, právoplatným 16.02.2024 vyslovil, že odsúdená sa podľa § 419 ods. 1 Trestného poriadku, § 50 ods. 4 Trestného zákona v stanovenej skúšobnej dobe osvedčila. Nakoľko na odsúdenú sa hľadí, ako keby nebola odsúdená, dovolaním namietanú povinnosť možno považovať za nevymožiteľnú.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Najvyšší súd SR podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil nezákonný výrok o treste v časti súdom uloženou povinnosťou podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného

zákona. Príkázanie veci súdu I. stupňa na opätovné konanie a rozhodnutie nie je vzhľadom na právoplatné osvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného osvedčenia sa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu trestu potrebné.“

K dovolaniu obvinenej sa vyjadril aj poškodený Bytový podnik mesta X., a to nasledovne: „Obsah ako aj uvedené dôvody dovolania odsúdenej voči rozsudku OS KE I, sp. zn. 6T/10/2019, zo dňa 26.05.2021 v spojení so súvisiacimi uzneseniami konajúceho súdu, sa podľa nás nezakladajú na objektívnych skutočnostiach, ktoré by odsúdenej zakladali právo dožadovať sa v danom prípade právnych zmien, resp. úľav v jej prospech v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Zároveň sme v danej veci názoru, že predmetné dovolanie odsúdenej zo dňa 14.09.2023, nemá svojou formou ani obsahom relevantný dopad na náš právny záujem v dotknutom trestnom konaní a ani v inom konaní, ktoré voči odsúdenej evidujeme v našej spoločnosti. Konajúcemu súdu pre účely predmetného trestného konania z našej strany deklarujeme právny a skutkový stav zo strany odsúdenej voči našej spoločnosti, kde môžeme potvrdiť, že odsúdená W. D. doteraz udržiava protiprávny stav, za ktorý bola rozhodnutím súdu dňa 26.05.2021 uznaná vinnou a neprejavila voči našej spoločnosti ani partikulárny prejav vôle plniť svoje záväzky. V súčasnosti zo strany odsúdenej neevidujeme akékoľvek plnenia, ako ani platby za vystavené faktúry, a to ani v čiastočnej podobe, napr. vo forme niektorej dohody o splátkach. Rovnako si odsúdená neplní povinnosti, ktoré jej boli uložené súdom ako odporkyni v občianskom súdnom konaní rozsudkami OS KE I, sp. zn. 17C/98/2003-37, zo dňa 12.05.2005 o vypratanie prenajatých nebytových priestorov v suteréne na G. I. XX T. X. o celkovej výmere 22 m², ktoré sú vo vlastníctve mesta X., ako ani OS KE I, sp. zn. 13C/208/2003-284, zo dňa 26.03.2014, týkajúceho sa vypratania nebytových priestorov nachádzajúcich sa na prízemí domu súpis. č. XXX na G. XX T. X.Z., LV č. XXXXX o celkovej výmere 57,53 m² pričom k ich odovzdaniu navrhovateľovi - BPMK, s. r. o., nedošlo. Odsúdená teda do dnešného dňa bez právneho titulu užíva nebytové priestory majetku mesta Košice a účelovo sa vyhýba náprave uvedeného stavu.

Takisto máme vedomosť, aj na základe informácii zo schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov na G. I. XX T. X., že odsúdená v uvedených priestoroch (spolu so svojim manželom) naďalej koná a udržiava bezprávie, ktoré v súčasnosti dokonca svojou činnosťou rozširuje o ďalšie skutky možné postihu v trestnom konaní. Na základe uvedeného naďalej zotrvávame na skutočnostiach, ktoré sa odsúdenej kladú za vinu, uvedených v rozsudku OS KE I, sp. zn. 6T/10/2019, zo dňa 26.05.2021 a súvisiacich rozhodnutiach súdu, ako aj na všetkých svojich predošlých vyjadreniach.“

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvinenej skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a tiež, že obvinená pred jeho podaním využila svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a zistil, že dovolanie obvinenej je treba odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 a nasl. Trestného poriadku.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, k tomu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku.

Z toho vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/30/2011 zo 16. augusta 2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu (trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia a pod.).

Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa (napr. uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin). Tento dovolací dôvod možno použiť aj v prípadoch, pri ktorých boli súčasne uložené tresty, pričom Trestný poriadok uloženie takýchto trestov súčasne nepripúšťa - § 34 ods. 7 Trestného zákona.

Dovolací súd zároveň dodáva, že v predmetnej trestnej veci Mestský súd Košice uznesením, sp. zn. 6T/10/2019, z 24. januára 2024, právoplatným 16. februára 2024 vyslovil, že odsúdená sa podľa § 419 ods. 1 Trestného poriadku, § 50 ods. 4 Trestného zákona v stanovenej skúšobnej dobe osvedčila. Najvyšší súd odkazuje na posledný odsek uvedeného rozhodnutia (č. l. 662 súdneho spisu): „Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že povinnosť uložená odsúdenej nie je v súlade s ustanovením Trestného zákona, nakoľko takúto povinnosť možno podľa účinnej právnej úpravy uložiť len za súčasne uloženého probačného dohľadu nad správaním odsúdenej v skúšobnej dobe. Vzhľadom k tomu, že k takémuto postupu pri ukladaní trestu nedošlo, podľa názoru samosudcu nemožno ani

nesplnenie uloženej povinnosti považovať za takú okolnosť, pri ktorej by bolo možné vysloviť, že odsúdená sa v skúšobnej dobe neosvedčila. Zároveň priestupky evidované v centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov nie sú takej závažnosti, aby bránili vysloviť, že sa odsúdená v skúšobnej dobe osvedčila, preto súd vzhľadom k vyššie uvedenému rozhodol tak, že sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia osvedčila.“

K tomu najvyšší súd uvádza, že súdna prax skúma aj účelnosť dovolania. Nie je v súlade s ustanovením § 371 ods. 2 Trestného poriadku a procesnou podstatou inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku bezúčelný postup dovolateľa, pri ktorom navrhuje v podanom dovolaní vysloviť porušenie zákona v neprospech obvineného, ak by pozitívne rozhodnutie dovolacieho súdu o tomto návrhu nemohlo splniť účel nápravy, ku ktorému dovolanie obsahovo smeruje. Takéto dovolanie, ak by aj inak bolo dôvodné, dovolací súd odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (R 12/2012). Uvedené stanovisko sa analogicky plne vzťahuje aj na dovolanie podané podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Ak súdy nižšieho stupňa pochybenie vo výroku o treste konštatovali a svojou nadväzujúcou rozhodovacou činnosťou odstránili tak, že odsúdenie je v dôsledku osvedčenia sa v skúšobnej dobe zahladené, akékoľvek obnovenie tejto problematiky rozhodnutím dovolacieho súdu je kontraproduktívne.

Nakoľko najvyšší súd s poukazom na vyššie konštatované nezistil naplnenie žiadneho z dôvodov dovolania namietaných obvinenou, rozhodol v konečnom dôsledku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.